

Briselē, 2026. gada 30. janvārī
(OR. en)

5835/26

COHOM 27
CONUN 14
COPS 70
COASI 26
COAFR 29
CFSP/PESC 147
DEVGEN 16
MAMA 25

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos
2026. gadā

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos
2026. gadā, kurus Padome apstiprināja 4051. sanāsmē, kas notika 2026. gada 29. janvārī.

SECINĀJUMI PAR ES PRIORITĀTĒM ANO CILVĒKTIESĪBU FORUMOS 2026. GADĀ

1. **Cilvēktiesības** ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas neatkarīgi no tā, vai tās ir pilsoniskās, kultūras, ekonomiskās, politiskās vai sociālās tiesības. Tās ir būtiskas cilvēka cieņai, līdztiesībai, demokrātijai, tiesiskumam, mieram un ilgtspējīgai attīstībai. Miers un labklājība, brīvība un drošība, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) un Programmas 2030. gadam sasniegšana ir cieši saistīti ar tiesiskuma, demokrātijas un visu cilvēktiesību ievērošanu. Starptautiskās tiesības ir pamats mieram, taisnīgumam, brīvai tirdzniecībai un strīdu izšķiršanai.
2. Eiropas Savienība atkārtoti apliecina savu nelokāmo apņemšanos nodrošināt **cilvēktiesību vispārēju ievērošanu, aizsardzību un īstenošanu** ikvienam un it visur. ES arī turpmāk nelokāmi aizstāvēs cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma universālumu. Šo vispārējo normu aktīva veicināšana un aizsardzība, tostarp mūsu ārējā darbībā, ir Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un pilsoņu interesēs. ES reaģēs saskaņā ar savu principiālo pieeju, lai efektīvi aizsargātu un veicinātu cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu strauji mainīgajā pasaulē.
3. Tā kā Savienība ir balstīta uz starptautisku sadarbību un kopīgu atbildību, pašreizējais plašais uzbrukums noteikumos balstītai **starptautiskajai kārtībai**, cilvēktiesībām, starptautiski saskaņotām normām un institūcijām, ko esam izveidojuši, lai tās īstenotu, ir pretrunā ES stratēģiskajām interesēm. Kopīgi pieņemti noteikumi un efektīvas un iekļaujošas **daudzpusējas institūcijas**, kuru centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija, ir labākais veids, kā nodrošināt mieru, drošību, cilvēktiesības, labklājību un ilgtspējīgu attīstību visiem. ES turpinās ieņemt stingru nostāju un rīkoties kā līdere starptautisko tiesību un cilvēktiesību ievērošanas uzturēšanā un veicināšanā, pamatojoties uz savu vienotību, lai veicinātu starpreģionālas partnerības, kas stiprina globālās normas un mieru. Daudzpusējos forumos mēs izmantosim visas iespējas apkarot vēršanos pret cilvēktiesībām.

4. ES turpinās **sadarboties ar visiem pasaules reģioniem** un stiprināt partnerības ar valstīm visos reģionos. Joprojām ir īpaši svarīgi padziļināt un paplašināt sadarbību cilvēktiesību jomā, tostarp ārpus tradicionālo līdzīgi domājošo partneru loka, un veidot tiltus. ES arī turpmāk būs prognozējama un uzticama partnere valstīm visā pasaulē.
5. ES turpinās aicināt visas valstis pilnībā sadarboties un konstruktīvi iesaistīties **ANO cilvēktiesību sistēmā**. Šajā **ANO Cilvēktiesību padomes 20.** gadadienā ir ļoti svarīgi atkārtoti apstiprināt tās nozīmi kā galvenajam dialoga, sadarbības un rīcības forumam cilvēktiesību jomā, kā arī stiprināt tās pozīciju un vairot sinerģiju ar darbu, ko veic citas ANO struktūras, jo īpaši ANO ĢA Trešā komiteja.
6. **Lai ANO cilvēktiesību sistēma būtu stabila un efektīva**, Augstā cilvēktiesību komisāra birojam ir jāspēj darboties neatkarīgi un ar pietiekamiem resursiem. ES turpinās aicināt visas valstis piešķirt ANO un tās cilvēktiesību uzraudzības mehānismiem beznosacījumu un netraucētu piekļuvi savai teritorijai, izteikt pastāvīgus uzaicinājumus ANO īpašajām procedūrām un citiem ANO cilvēktiesību mehānismiem un sekmēt valstu apmeklējumus. ES atkārtoti apstiprinās savu nelokāmo atbalstu **vispārējam regulārajam pārskatam**, kas ir ANO cilvēktiesību sistēmas stūrakmens, un aicinās visas valstis turpināt tajā piedalīties. ES uzsver ANO īpašo procedūru pilnvaroto būtisko lomu, neatkarību un integritāti.
7. Visi **trīs ANO pīlāri** ir vienlīdz svarīgi un savstarpēji pastiprinoši, jo tie ir pamats, uz kura balstās ANO sistēma. ANO ir būtiska loma normu noteikšanā, savukārt visām ANO struktūrām un vienībām savās darbībās būtu jāintegrē cilvēktiesību aspekts. **Iniciatīva “ANO 80”** ir iespēja stiprināt ANO un pielāgot to tā, lai sasniegtu mērķus visos trīs tās pīlāros, jo ietekme ir īpaši svarīga cilvēktiesību jomā. ES turpinās uzmanīgi sekot līdzi, lai “ANO 80” reformu process nesamērīgi neietekmētu cilvēktiesību pīlāru, un īpašu uzmanību pievērsīs tā pienācīgam, paredzamam, palielinātam un ilgtspējīgam **finansējumam**, paturot prātā, ka tam jau tagad ir strukturāli nepietiekams finansējums un ka to jo īpaši skar likviditātes krīze. ES turpinās aicināt visas valstis pildīt savas finansiālās saistības un pilnībā un laikus veikt savas iemaksas.

8. Šobrīd Cilvēktiesību padomē un ANO ĢA Trešajā komitejā izvērstie **racionalizācijas un efektivitātes** centieni dod iespēju stiprināt šo forumu mērķorientētību, efektivitāti un ietekmi un to radītās pilnvaras, kā arī stiprināt sadarbību starp Cilvēktiesību padomi un Trešo komiteju, lai mazinātu pārklāšanos un izvairītos no dublēšanās. ES aicina visas valstis pievienoties šiem centieniem, ievērojot patiesas sadarbības garu un lai tās izpildītu savas galvenās funkcijas.
9. Lai ievērotu, aizsargātu un īstenotu cilvēktiesības un nodrošinātu ilgtspējīgu mieru un drošību, ir jāturpina centieni **izskaust nesodāmību un nodrošināt saukšanu pie atbildības** par visiem starptautisko tiesību, tostarp **starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību**, pārkāpumiem un aizskārumiem neatkarīgi no to izdarīšanas vietas. Saukšana pie atbildības ir būtiska konfliktu ilgtspējīgā risināšanā. ES kopā ar partneriem visā pasaulē turpinās atbalstīt ANO īpašās procedūras, pilnvarotos un citas neatkarīgas izmeklēšanas par cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, tostarp tādiem, kurus var uzskatīt par starptautiskiem noziegumiem.
10. ES atkārtoti apliecinās savu nelokāmo atbalstu starptautiskajai krimināljustīcijas sistēmai un jo īpaši **Starptautiskajai Krimināltiesai (SKT)**, kā arī savu apņemšanos ievērot Romas statūtus un saglabāt SKT neatkarību un integritāti. ES atgādina, ka saskaņā ar Romas statūtiem noziegumi, kas apdraud mieru, drošību un labklājību pasaulē, nedrīkst palikt nesodīti. Lai SKT varētu īstenot savas pilnvaras, Dalībvalstis saskaņā ar Romas statūtu noteikumiem pilnībā sadarbojas ar Tiesu, veicot izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par Tiesas jurisdikcijā esošajiem noziegumiem. ES īsteno ilglaicīgu un stabilu politiku SKT atbalstam. ES veicina dialogu starp Valstīm–pusēm un Valstīm, kas nav puses, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības un Romas statūtus, lai nodrošinātu, ka Tiesa joprojām ir efektīva un neatkarīga tiesu iestāde. ES turpinās nosodīt uzbrukumus vai draudus, kas vērsti pret Tiesu, vēlētajām amatpersonām, personālu un tiem, kas sadarbojas ar Tiesu. ES arī sniegs pilnīgu atbalstu un ieguldījumu ar mērķi nodrošināt Tiesas un tās darbinieku aizsardzību pret ārēju spiedienu vai draudiem, lai Tiesa varētu turpināt darboties jebkuros apstākļos.

11. Spēcīga un dinamiska **pilsoniskā telpa** ir būtiska demokrātijai, cilvēktiesībām un valdību atbildības nodrošināšanai. Pieaugot finansējuma ierobežojumiem, satraucošā ātrumā pieaug aizskārumi, draudi un uzbrukumi, kas vērsti pret pilsoniskās sabiedrības organizācijām (PSO) un cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp transnacionālas represijas, kā arī arvien ierobežojošāki tiesību akti daudzās valstīs. ES gan bezsaistē, gan tiešsaistē turpinās atbalstīt un aizsargāt spēcīgu un noturīgu pilsonisko sabiedrību, tostarp izmantojot ES pilsoniskās sabiedrības stratēģiju, un sistemātiski veicinās un nodrošinās strukturētu pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas iestādēs un dalību ANO un citos daudzpusējos forumos.
12. **Mainīgā dinamika ANO** rada jaunas problēmas un izraisa pastiprinātus centienus graut esošās saistības un normas. ES stingri iebildīs pret jebkādiem mēģinājumiem graut valstu pienākumus, kas noteikti starptautiskajās tiesībās, vai vājināt cilvēktiesību universālumu. ES izmantos visu ES rīkkopu, tostarp ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu, lai panāktu pārmaiņas un uzlabotu cilvēktiesību stāvokli visā pasaulē. ES vērsīsies pret nepatiesiem vēstījumiem, tostarp pret tā dēvētajiem vienpusējiem piespiedu pasākumiem, dezinformāciju un ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos (*FIMI*).

13. ES strādās pie tā, lai izbeigtu un novērstu cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus, tostarp, vadot un atbalstot **attiecīgās iniciatīvas** ANO ĢA Trešajā komitejā un Cilvēktiesību padomē. Konkrētām valstīm paredzētas iniciatīvas ļauj pievērst uzmanību atsevišķu valstu cilvēktiesību situācijai atbilstoši vispārējām normām, gan lai vērstos pret konkrētiem pārkāpumiem, veicinātu saukšanu pie atbildības, gan lai palīdzētu uzlabot cilvēktiesību situāciju, izmantojot tādas pilnvaras kā neatkarīgi mehānismi un īpašas procedūras, kā arī *OHCHR*. ES turpinās uzņemties vadošu lomu **konkrētām valstīm paredzētās iniciatīvās** attiecībā uz Afganistānu, Baltkrieviju, Burundiju, Korejas Tautas Demokrātisko Republiku (KTDR), Eritreju un Mjanmu. Tā cieši sekos iniciatīvām attiecībā uz Centrālāfrikas Republiku, Kongo Demokrātisko Republiku, Gruziju, tostarp okupētajiem separātiskajiem reģioniem Abhāziju un Dienvidosetiju, Haiti, Irānu, Nikaragvu, okupēto palestīniešu teritoriju, Krieviju, Somāliju, Sudānu, Sīriju un pagaidu okupētajām Ukrainas teritorijām, tostarp Krimas Autonomo Republiku un Sevastopoles pilsētu. ES aktīvi iesaistīsies visos konkrētām valstīm paredzētos interaktīvos dialogos ar īpašo procedūru pilnvarotajiem un citās viedokļu apmaiņās nolūkā pievērst uzmanību citām konkrētām cilvēktiesību situācijām un attiecīgām reģionālām problēmām. ES arī veiks turpmākus pasākumus saistībā ar jaunākajām Cilvēktiesību padomes speciālajām sesijām. ES vadīs tematiskās iniciatīvas par nāvessodu, reliģijas vai ticības brīvību un bērna tiesībām.

14. ES turpinās visstingrākajā veidā nosodīt nelikumīgo, neprovocēto un nepamatoto Krievijas agresijas karu pret **Ukrainu**. ES arī turpinās visstingrākajā veidā nosodīt Krievijas joprojām īstenotos starptautisko cilvēktiesību normu un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus Ukrainā, piemēram, tūlītēju nāvessodu izpildi karagūstekņiem un civiliedzīvotājiem, patvaļīgu apcietināšanu, sistemātiskas un plaši piekoptas spīdzināšanas un citu cietsirdīgas izturēšanās veidu izmantošanu, tostarp izvarošanu un citu ar konfliktiem saistītu seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību. ES ir dziļi nobažījusies par to, ka pieaug civiliedzīvotāju skaits, kas nogalināti un ievainoti Krievijas izdarīto dronu uzbrukumu un sprāgstošo ieroču, tostarp plaša areāla iedarbības ieroču, kurus izmanto pilsētās un pret *citu* civilo infrastruktūru un civiliedzīvotājiem, pielietojuma rezultātā. Izmeklēšanas komisija ir secinājusi, ka Krievijas iestādes ir izdarījušas noziegumus pret cilvēci – spīdzināšanu, piespiedu pazušanu, slepkavības un iedzīvotāju piespiedu pārvietošanu, kā arī kara noziegumus, tostarp apzinātus un pastiprinātus uzbrukumus civiliedzīvotājiem. ES turpinās aicināt Krieviju un Baltkrieviju nekavējoties izbeigt smagos pārkāpumus saistībā ar bērnu deportēšanu un piespiedu pārvietošanu, kas saskaņā ar Izmeklēšanas komisijas sniegto informāciju ir kara noziegumi, izbeigt Ukrainas bērnu nodošanu nelikumīgai adopcijai un nodrošināt viņu tūlītēju un drošu atgriešanu Ukrainā. ES aicina Krieviju nekavējoties izbeigt Ukrainas nepilngadīgo un jauniešu militarizāciju un indoktrināciju, kā norādīts jaunākajos *OHCHR* ziņojumos par cilvēktiesību situāciju Ukrainā. ES ir stingri apņēmusies nodrošināt pilnīgu saukšanu pie atbildības par visiem starptautiskajiem noziegumiem un cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, kas izriet no Krievijas agresijas kara, tostarp nodrošināt SKT prokurora veiktās izmeklēšanas un to, ka tiek ievērotas cietušo tiesības uz tiesiskumu, atlīdzināšanu un nodarījuma neatkārtotā garantijām. Šajā saistībā ES pieņem zināšanai jaunas konvencijas, ar ko izveido Starptautisko kompensācijas prasību komisiju Ukrainai, parakstīšanu un aicina turpināt darbu. ES turpinās atbalstīt turpmākus centienus saistībā ar Īpašo pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālu un darbu pie visaptveroša kompensācijas mehānisma izveides. ES atbalstīs Cilvēktiesību padomes lēmumu atjaunot pilnvaras Izmeklēšanas komisijai Ukrainas jautājumā. ES prasīs, lai Krievija izbeigtu savu agresiju, izvestu visus spēkus un militāro ekipējumu no visas Ukrainas teritorijas un pilnībā ievērotu Ukrainas suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās. ES joprojām ir apņēmības pilna panākt visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru Ukrainā, kura pamatā ir ANO Statūtu un starptautisko tiesību principi, un atzinīgi vērtē visus centienus šajā nolūkā.

15. ES turpinās uzraudzīt un nosodīt cilvēktiesību pārkāpumu strukturālo sistēmu **Krievijā**, kas ir daļa no arvien intensīvākām, sistemātiskām valsts sponsorētām iekšējām represijām, kurās cita starpā izmanto patvaļīgu aizturēšanu, kā arī plaši un sistemātiski izmanto spīdzināšanu un cietsirdīgu izturēšanos. ES joprojām ir ļoti nobažījies par noslēgto pilsonisko telpu gan tiešsaistē, gan bezsaistē un līdztekus transnacionālām represijām nosodīs arī sistemātisko vēršanos pret pilsonisko sabiedrību, atšķirīgu viedokļu paudējiem un neatkarīgiem medijiem Krievijā. ES mudinās Krieviju atcelt represīvos tiesību aktus un saskaņot savus valsts tiesību aktus ar starptautiskajām cilvēktiesībām. ES aicinās nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot un rehabilitēt visus patvaļīgi aizturētos, tostarp politieslodzītos, un aicinās Krieviju beigt ļaunprātīgi izmantot tiesu iestādes un tiesībaizsardzības iestādes politiskiem mērķiem. ES turpinās mudināt Krieviju pilnībā sadarboties ar visu ANO, tostarp īpašām procedūrām, izmeklēšanas mehānismiem un reģionāliem mehānismiem, kas saistīti ar cilvēktiesību stāvokli valstī, un pilnībā īstenot visus atlikušos Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus.
16. ES stingri nosoda klajos, sistemātiskos un izplatītos cilvēktiesību pārkāpumus **Baltkrievijā**. ES turpinās mudināt Baltkrievijas iestādes pārtraukt visu veidu represijas. ES ņem vērā dažu politieslodzīto neseno atbrīvošanu un turpinās mudināt Baltkrieviju nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot un rehabilitēt visus politieslodzītos un nodrošināt, ka tiesas procesi pēc viņu atbrīvošanas tiek izbeigti un tiek izbeigta visu veidu vajāšana vai spiediens, kā rezultātā var notikt viņu piespiedu izceļošana, deportācija vai viņiem var būt liegti konsulārie pakalpojumi. ES arī mudinās Baltkrievijas iestādes atcelt nāvessodu un vispirms ieviest moratoriju. ES aicina Baltkrievijas iestādes iesaistīties patiesā un iekļaujošā dialogā ar visām sabiedrības daļām. Tā arī turpinās mudināt Baltkrievijas iestādes pilnībā sadarboties ar starptautiskiem un reģionāliem cilvēktiesību uzraudzības mehānismiem. ES joprojām ir apņēmības pilna atbalstīt visus centienus, kuru mērķis ir nodrošināt saukšanu pie atbildības un cietušo tiesības uz reparāciju, taisnību un neatkārtošas garantijām. ES pieprasīs, lai Baltkrievijas iestādes pārtrauktu iesaistīties Krievijas agresijas karā pret Ukrainu un izbeigtu migrantu instrumentalizāciju politiskos nolūkos līdzdalībā ar Krieviju. ES turpinās strādāt, lai nodrošinātu, ka cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanās Baltkrievijā joprojām ir viens no prioritāriem jautājumiem Cilvēktiesību padomes darba kārtībā, un atbalstīs darbu, ko veic īpašais referents un Neatkarīgo ekspertu grupa jautājumos par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā.

17. ES nosoda visus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus visā **okupētajā palestīniešu teritorijā**. ES pauž gandarījumu par to, ka ir pieņemta ANO Drošības padomes Rezolūcija 2803. ES joprojām ir stingri apņēmusies ievērot starptautiskās tiesības un panākt visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru, kura pamatā ir divu valstu risinājums saskaņā ar attiecīgām ANO Drošības padomes rezolūcijām, kas paredz divu demokrātisku valstu – Izraēlas un Palestīnas – līdzāspastāvēšanu mierā drošās un atzītās robežās, un atbalsta šajā virzienā īstenotos diplomātiskos centienus, kas balstās starptautiskajās tiesībās. ES turpina uzsvērt, ka ir vajadzīga ātra, droša un netraucēta humānās palīdzības piegāde Gazā un nepārtraukta tās sadale visā Gazas teritorijā. ES turpinās aicināt visas puses veicināt pilnīgu un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi Gazas joslai, lai reaģētu uz iedzīvotāju steidzamajām vajadzībām, un mudinās nodrošināt, lai saskaņā ar starptautiskajām tiesībām palīdzība tiktu efektīvi sadalīta, tostarp, izmantojot ANO aģentūras, jo īpaši *UNRWA*. ES aicina Izraēlu neīstenot NVO reģistrācijas likumu tā pašreizējā versijā. ES turpinās atbalstīt izmeklēšanas komisiju un citus attiecīgos *OHCHR* pilnvarotos, kas darbojas okupētajās teritorijās. ES aicina visas puses ievērot savas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām, un uzsver, ka par šo normu pārkāpumiem ir jāsauc pie atbildības. ES atgādinās, ka ir pilnībā jāīsteno Starptautiskās Tiesas nolēmumi, kas ir juridiski saistoši, un ņem vērā tās konsultatīvos atzinumus. ES stingri nosoda turpmāko eskalāciju, kas sākas pēc tam, kad ievērojami pastiprinājās kolonistu vardarbība pret palestīniešu civiliedzīvotājiem, un iebiedēšanas politiku un piespiedu pārvietošanas un aneksijas draudus Rietumkrastā, tostarp Austrumjeruzalemē, kā arī teroristu uzbrukumus Izraēlai. ES aicina Izraēlas valdību atcelt apmetņu paplašināšanu, kuras saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir nelikumīgas, atturēties no jebkādas aneksijas un saukt vardarbīgos kolonistus pie atbildības. ES atgādinās, ka ANO Ģenerālā asambleja ir pieņēmusi “Ņujorkas deklarāciju” par Palestīnas jautājuma miermīlīgu noregulējumu un divu valstu risinājuma īstenošanu. ES uzsver pilsoniskās sabiedrības būtisko lomu izraēliešu un palestīniešu dialoga veicināšanā cilvēktiesību, miera un visaptveroša un taisnīga konflikta risinājuma jautājumos. ES cer, ka sadarbība ar pilsonisko sabiedrību un NVO arī turpmāk norisināsies netraucēti.

18. Joprojām ļoti satraucošs ir cilvēktiesību stāvoklis **Irānā**, jo īpaši tas, ka arvien biežāk tiek izpildīti nāvessodi un tiek ziņots par cietušajiem demonstrācijās, kurās irāņi pauduši savu leģitīmo vēlmi pēc labākas dzīves, brīvības un cieņas. ES turpinās nosodīt to, ka drošības spēki pret demonstrantiem izmanto vardarbību, viņus patvaļīgi aiztur un lieto iebiedēšanas paņēmienus. ES aicinās Irānas valdību izbeigt nāvessoda izpildi un īstenot konsekventu politiku attiecībā uz nāvessoda atcelšanu. ES aicina Irānu gan juridiski, gan praksē izbeigt visu veidu diskrimināciju, kas vērsta pret sievietēm un meitenēm, kā arī personām, kas pieder pie etniskām, reliģiskām, lingvistiskām vai citām minoritātēm. ES joprojām ir nobažījusies par uzskatu un vārda brīvības un pulcēšanās brīvības ierobežojumiem gan bezsaistē, gan tiešsaistē. Būtu jānodrošina brīva informācijas plūsma un piekļuve internetam. Būtu nekavējoties jāatbrīvo visas personas, kas aizturētas par miermīlīgu savu tiesību izmantošanu. ES ir ārkārtīgi nobažījusies par vajāšanas un atriebšanās gadījumiem, jo īpaši, kad tā vērsta pret disidentiem, personām, kas pieder pie reliģiskām un etniskām minoritātēm, un cilvēktiesību aizstāvjiem, izmantojot arī transnacionālas represijas, tostarp ES teritorijā. ES pauž bažas par plaša mēroga afgāņu atgriešanu, tostarp piespiedu atgriešanu, no Irānas. ES aicina Irānu visiem aizturētajiem nodrošināt pienācīgu procesu un taisnīgas tiesas garantijas. ES pieprasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus Irānā patvaļīgi aizturētos pilsoņus, tostarp ES pilsoņus un dubultpilsoņus, un aicina Irānas iestādes izbeigt satraucošo praksi, proti, ārvalstu pilsoņu aizturēšanu politisku mērķu sasniegšanai. ES arī mudina Irānu ievērot savas saistības, kas ietvertas Vīnes konvencijās par diplomātiskajām un konsulārajām attiecībām, kā arī Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām.

19. ES stingri nosoda cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus **Afganistānā**. Šie pārkāpumi ietver ar dzimumu saistītu vardarbību, galējo dzimumdiskrimināciju, ko *Taliban* vērs pret sievietēm un meitenēm, tostarp tiesību liegšanu sievietēm un meitenēm iegūt izglītību pēc 6. klases, un vārda, pārvietošanās un darba brīvību liegšanu, tostarp aizliegumu sievietēm strādāt NVO un ANO. Šie sistemātiskie un sistēmiskie sieviešu un meiteņu tiesību pārkāpumi var tikt uzskatīti par dzimumspecifisku vajāšanu, kas saskaņā ar Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtiem, kurā Afganistāna ir viena no pusēm, ir noziegums pret cilvēci. ES turpinās izdarīt spiedienu, lai nodrošinātu, ka afgāņu sievietes un meitenes var pilnībā un vienlīdzīgi izmantot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī lai nodrošinātu pilnvērtīgu iespēju sniegšanu afgāņu sievietēm un meitenēm un viņu jēgpilnu un drošu līdzdalību un līderību visās sabiedrības un publiskās dzīves jomās, jo īpaši Dohas procesa ietvaros, un lai nodrošinātu viņu aizsardzību pret visu veidu vardarbību. ES arī aicinās aizsargāt pie minoritātēm, tostarp pie etniskām un reliģiskām minoritātēm, piederošu personu, piemēram, hazareju, un personu neaizsargātās situācijās, kā arī LGBTI tiesības. ES uzsver – lai nodrošinātu ilgtspējīgu mieru, stabilitāti un labklājību, ir vajadzīgs Afganistānas vadīts politisks process, kurā ir iekļauti visi afgāņi un kurā ir nodrošināta vienlīdzīga un jēgpilna sieviešu līdzdalība. ES atbalstīs Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības misiju Afganistānā (*UNAMA*) saskaņā ar tās visaptverošajām pilnvarām ar spēcīgu cilvēktiesību komponentu, kā arī pilnvarām īpašajam referentam par cilvēktiesību stāvokli Afganistānā. Pēc tam, kad Cilvēktiesību padome būs izveidojusi jaunu pārskatatbildības mehānismu Afganistānai, ES atbalstīs ANO, lai nodrošinātu, ka tā pilnvaras stājas spēkā pēc iespējas drīz un tiek pietiekami finansētas.

20. ES turpinās paust nopietnas bažas par cilvēktiesību situāciju **Ķīnā**, tostarp Tibetā, Iekšējā Mongolijā, Honkongā un Siņdzjanā. ES mudinās Ķīnu konstruktīvi sadarboties ar ANO Augsto komisāru un viņa biroju, kā arī ar visiem starptautiskajiem cilvēktiesību mehānismiem, tostarp nolūkā īstenot ieteikumus, kas izklāstīti novērtējuma ziņojumā par cilvēktiesību pārkāpumiem Siņdzjanā. ES galveno uzmanību pievēršīs tam, vai cilvēktiesības tiek izmantotas pilnībā un vai tiek īstenotas pamatbrīvības, jo īpaši uzskatu un vārda, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvība; reliģijas vai ticības brīvība, pie kuras pieder arī reliģisku kopienu tiesības pārvaldīt savas lietas bez iejaukšanās un brīvi izvēlēties savus reliģiskos līderus; kā arī sieviešu un meiteņu tiesību aizsardzībai; kultūras identitātes saglabāšanai; un piespiedu darba izbeigšanai. ES turpinās cieši uzraudzīt pilsoniskās sabiedrības situāciju un atsevišķas lietas, kurās iesaistīti cilvēktiesību aizstāvji, tostarp tie, kas sadarbojas ar ANO mehānismiem, kā arī tie, kas pakļauti aizskaršanai, iebiedēšanai un novērošanai, tostarp transnacionālām represijām. ES atkārtoti aicinās Ķīnu ievērot neizraidīšanas principu un atturēties no eksteritoriālām darbībām (tostarp piespiešanas), kuras neatbilst starptautiskajām tiesībām. ES mudinās Ķīnu ievērot, aizsargāt un īstenot cilvēktiesības visiem, tostarp uiguriem, tibetiešiem un personām, kas pieder pie etniskām, reliģiskām, lingvistiskām vai citām minoritātēm. Attiecībā uz Honkongu – ES atkārtoti apstiprinās savas bažas par nacionālās drošības tiesību aktu izmantošanu represīvā veidā un mudinās Ķīnu pildīt savas starptautiskās saistības, tostarp, atjaunojot Honkongas augsto autonomijas pakāpi atbilstoši principam “viena valsts, divas sistēmas”. Ja tas ir iespējams un pilnībā ievērojot vispārējās cilvēktiesības, ES joprojām būs atvērta sadarbībai ar Ķīnu, tostarp daudzpusējās konfigurācijās.

21. ES aicinās **KTDR** iestādes veikt konkrētus pasākumus, lai izbeigtu to rupjos, sistemātiskos un plaši izplatītos cilvēktiesību pārkāpumus, kā atgādināts ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūcijā 80/220. ES mudina KTDR ievērot, aizsargāt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un tiesiskumu. Mēs atkārtoti uzsvērsim, ka ir jānodrošina saukšana pie atbildības par cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp, apsverot vēršanos Starptautiskajā Krimināltiesā. ES mudinās KTDR iesaistīties konstruktīvā rīcībā un dialogā ar starptautisko sabiedrību, tostarp ANO cilvēktiesību sistēmu un īpašo referentu.

22. ES atgādina par **Gruzijas** pienākumu nodrošināt iespēju īstenot pamatbrīvības un mudina Gruziju atcelt vai būtiski pārskatīt nesenos tiesību aktus, kuri ir pretrunā Gruzijas saistībām saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām un nepamatoti ierobežo vai pārkāpj pulcēšanās, biedrošanās vai vārda brīvību, tostarp mediju brīvību un plurālismu. ES ir nobažījies par politiski motivētu justīcijas sistēmas izmantošanu un kriminālizmeklēšanām pret pilsoniskās sabiedrības organizācijām. ES turpinās stingri nosodīt patvaļīgus arestus un pieaugošās represijas/vajāšanu, tostarp opozīcijas līderu, neatkarīgo žurnālistu, mediju darbinieku un pilsoniskās sabiedrības aktoru ieslodzīšanu, kas Gruzijā veicina regresu demokrātijas un tiesiskuma jomā. ES turpinās aicināt Gruzijas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas patvaļīgi aizturētās personas. Tā atgādinās par absolūtu spīdzināšanas un cietsirdīgas izturēšanās aizliegumu un uzsvērs, cik svarīgi ir izbeigt nesodāmību par tiesībaizsardzības iestāžu izdarītiem pārkāpumiem.
23. Attiecībā uz **Mjanmu/Birmu** – ES turpinās nosodīt un aicinās izbeigt jebkādu vardarbību pret civiliedzīvotājiem, kā arī aicinās atbrīvot visas patvaļīgi aizturētās personas, jo īpaši tās, kas aizturētas 2021. gada militārā apvērsuma rezultātā, un nodrošināt stabilitāti un miermīlīgu izlīgumu. ES pieprasīs ātri iedibināt pārredzamu, iekļaujošu un uzticamu virzību uz demokrātiju un šajā sakarā turpinās atbalstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas un *ASEAN* centienus, tostarp ANO DP Rezolūcijas 2669 (2022) un pilnīgu *ASEAN* piecu punktu konsensa īstenošanu. ES noraidīs jebkādas vēlēšanas, kuras nebūs bijušas brīvas, godīgas un kuru mērķis būs bijis leģitimizēt militāros spēkus, neievērojot demokrātiska procesa prasības. ES aicinās panākt nostāju lielāku saskaņotību visā ANO sistēmā un uz vietas. Tā turpinās iestāties par taisnīgumu un saukšanu pie atbildības par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, tostarp ar konfliktiem saistītu seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību, represijām un neselektīviem uzbrukumiem civiliedzīvotājiem. Tā aicinās nodrošināt pilnīgu, drošu un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi visiem cilvēkiem, kam tā ir vajadzīga. ES iestāsies par vardarbības deeskalāciju un to, lai tiktu novērsta pieaugošā civiliedzīvotāju militarizācija, tostarp rohindžu vidū Rakhainā un bēgļu nometnēs. ES turpinās atbalstīt ANO mehānismus, tostarp ANO īpašo referentu par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā un ANO ģenerāļsekretāra īpašo sūtni Mjanmas jautājumos, kā arī mehānismus saukšanai pie atbildības, jo īpaši Neatkarīgo Mjanmas lietu izmeklēšanas mehānismu (*IIMM*).

24. ES ir ārkārtīgi nobažījies par plaši izplatītajiem starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību pārkāpumiem visā **Sudānā**, kas dokumentēti daudzos ziņojumos, tostarp par plaša mēroga seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību, etniski motivētu nogalināšanu, badu kā karadarbības metodi, bērna tiesību pārkāpumiem un plaša mēroga iedzīvotāju pārvietošanu. ES turpinās viennozīmīgi nosodīt visas šādas zvērības, daudzas no kurām tiek izmantotas sistemātiski un satraucošā apmērā, radot postošas sekas civiliedzīvotājiem, īpaši sievietēm un bērniem, kā arī personām neaizsargātās situācijās. ES turpinās aicināt visas konfliktā iesaistītās puses atsākt sarunas, lai panāktu tūlītēju un ilgstošu pamieru, ievērot starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības, kā arī respektēt Sudānas suverenitāti, vienotību un teritoriālo integritāti. ES uzstās uz civiliedzīvotāju, civilās infrastruktūras, humānās palīdzības darbinieku un humānās palīdzības piekļuves aizsardzību, kas nedrīkst būt atkarīga no pamiera panākšanas. ES koncentrēsies uz to, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības par zvērību noziegumiem, kas pastrādāti visā valstī, tostarp par daudziem noziegumiem, kas var tikt uzskatīti par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci. ES atbalstīs Starptautiskās Krimināltiesas un ANO darbu un aicinās Sudānu sadarboties ar neatkarīgo starptautisko faktu vākšanas misiju Sudānas jautājumos.
25. ES joprojām ir dziļi nobažījies par plaši izplatītajiem pārkāpumiem un aizskārumiem, ko **KDR austrumu daļā** veic visas puses. Pie tiem pieder ārpustiesas, tūlītēja vai patvaļīga nāvessodu izpilde, seksuāla un dzimumbalstīta vardarbība un bērnu kareivju vervēšana un izmantošana. Mums ir jānodrošina, ka visi cilvēktiesību pārkāpēji un aizskārumu izdarītāji, kā arī starptautisko humanitāro tiesību pārkāpēji tiek saukti pie atbildības. Tāpēc ir steidzami jānodrošina pietiekams finansējums Neatkarīgajai izmeklēšanas komisijai cilvēktiesību pārkāpumu jautājumos abās Kivu provincēs, kas 2025. gadā pilnvarota ar Cilvēktiesību padomes rezolūciju.

26. Savā cīņā par cieņu, brīvību un taisnīgumu **Sīrijas tauta** turpina ceļu jaunā nozīmīgā virzienā. ES turpina atbalstīt iekļaujošu Sīrijas vadītu un Sīrijas atbildībā īstenotu pāreju bez kaitīgas ārvalstu iejaukšanās. Lai panāktu ilgspējīgu mieru un izlīgumu, izšķiroša nozīme būs saukšanai pie atbildības, visaptverošam un iekļaujošam pārejas tiesiskuma procesam un cilvēktiesību ievērošanai, tostarp to personu cilvēktiesību ievērošanai, kuras pieder pie reliģiskām kopienām. ES uzstās uz to, ka iekļautība, humanitārās un drošības situācijas uzlabošana un plurālistiska pilsoniskā telpa, tostarp brīvi un neatkarīgi mediji un Sīrijas diasporas kopiena ir svarīgi galvenie nosacījumi sekmīgai šīs pārejas norisei. ES mudina visus dalībniekus atturēties no turpmākas vardarbības, nodrošināt visu civiliedzīvotāju drošību un aizsardzību un ievērot starptautiskās tiesības, kā arī vispārējās cilvēktiesības, tostarp sieviešu un bērnu tiesības. Visi tie, kuri ir atbildīgi par starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem vai cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem – neatkarīgi no tā, vai tie pastrādāti agrāk vai tagad –, ir jāsauc pie atbildības un jātiesā. ES aicina ievērot, aizsargāt un īstenot cilvēktiesības attiecībā uz visiem Sīrijas iedzīvotājiem bez jebkādas atšķirības, tostarp cilvēktiesības, kas izriet no dzimuma, etniskās piederības vai reliģijas. ES turpinās atbalstīt Neatkarīgo starptautisko izmeklēšanas komisiju (*CoI*), Starptautisko objektīvo un neatkarīgo mehānismu (*IIM*) un Neatkarīgo institūciju bezvēsts pazudušo personu lietās (*IIMP*). ES aicina šīs ANO struktūras turpināt cieši sadarboties ar attiecīgajām valsts iestādēm un papildināt valsts centienus. ES atkārtoti aicina atjaunot *CoI* pilnvaras un aicina Sīrijas pārejas posma iestādes nodrošināt pilnīgu *IIM* un *IIMP* piekļuvi Sīrijai bez ierobežojumiem.

27. ES turpinās sadarboties ar saviem partneriem, tostarp Amerikas Savienotajām Valstīm, un citiem reģionāliem un starptautiskiem partneriem ar mērķi sekmēt, lai pāreja uz demokrātiju **Venecuēlā** tiktu panākta sarunu ceļā un lai tā būtu miermīlīga un iekļaujoša un atspoguļotu Venecuēlas tautas gribu, pilnībā ievērojot Venecuēlas suverenitāti un teritoriālo integritāti. ES turpinās veicināt iekļaujošu Venecuēlas vadītu dialogu, kura rezultātā var tikt rasts miermīlīgs un demokrātisks risinājums šai daudzdimensionālajai krīzei. ES turpinās aicināt sarīkot godīgas, uzticamas un pārredzamas vēlēšanas un ievērot demokrātijas normas, kam ir būtiska nozīme politiskās krīzes atrisināšanā. ES turpinās pieprasīt atbrīvot visus politieslodzītos un izbeigt patvaļīgu apcietināšanu, tostarp dubultpilsoņu un ārvalstnieku apcietināšanu. Ir jāizbeidz politiskās represijas, tostarp spīdzināšana un cita nežēlīga, necilvēcīga vai pazemojoša rīcība aizturēšanas centros, jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem. ES turpinās iestāties par to, lai pilnībā tiktu ievērotas pamatbrīvības, tostarp tiesības uz miermīlīgu pulcēšanos, biedrošanos un vārda brīvību. ES mudina Venecuēlu konstruktīvi sadarboties ar visiem cilvēktiesību mehānismiem, tostarp ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroju (*OHCHR*) un Starptautiskās Krimināltiesas prokurora biroju. ES iestājas par *OHCHR* jēgpilnu atgriešanos valstī. Jebkurā gadījumā ir jāievēro starptautiskās tiesības, tostarp ANO Statūti.
28. ES turpinās atbalstīt **Haiti** valsts humanitārās krīzes risināšanā, cilvēktiesību veicināšanā, bruņotu noziedzīgu grupējumu īstenotas galējas vardarbības apkarošanā un demokrātijas un tiesiskuma atjaunošanā. ES arī turpinās mudināt Haiti iestādes virzīties uz godīgām un brīvām vēlēšanām.
29. ES atzīmē progresu, kas panākts ekonomisko un sociālo tiesību jomā, tostarp sieviešu dzimumorgānu kropļošanas apkarošanā, tomēr joprojām ir nobažījiesies par situāciju **Eritrejā** attiecībā uz daudzajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp praksi īstenot militāro dienestu uz nenoteiktu laiku un patvaļīgu iesaukšanu, kā arī patvaļīgu apcietināšanu, piespiedu pazušanu, spīdzināšanu un necilvēcīgiem apstākļiem cietumos, kā arī plašu nesodāmību. ES arī turpmāk aicinās Eritreju ievērot ANO Statūtus un izpildīt tās starptautiskās saistības, kā arī mudinās Eritreju stiprināt partnerību ar Apvienoto Nāciju Organizāciju, tostarp iesaistīties konstruktīvā dialogā par cilvēktiesībām.

30. ES cieši sekos līdzī civēktiesību situācijai **Azerbaidžānā** un turpinās atbalstīt stabilu un ilgstošu mieru starp Armēniju un Azerbaidžānu.
31. Tiek sagaidīts, ka **Turcija** kā ES kandidātvalsts un ilglaicīga Eiropas Padomes dalībvalsts ievēros savas attiecīgās saistības un pienākumus saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām civēktiesībām.
32. Visos daudzpusējos forumos ES turpinās stingri atbalstīt līdztiesības programmu. Atbilstoši savām starptautiskajām saistībām un dzimumu līdztiesības aspektus integrējot valstu un tematiskos kontekstos, ES enerģiski veicinās un pastiprinās centienus panākt **dzimumu līdztiesību** un to, ka tiek sekmētas visu sieviešu un meiteņu iespējas pilnībā izmantot visas civēktiesības un ka viņām tiek nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas. ES atbalstīs vērienīgu un pārveidojošu pieeju, lai pievērstos dzimumu nelīdztiesības, diskriminācijas un vardarbības pret sievietēm un meitenēm pamatcēloņiem un riska faktoriem. ES turpinās veicināt dzimumperspektīvas pilnīgu integrēšanu miera un drošības iniciatīvās, tostarp, īstenojot ANO DP Rezolūciju 1325 par sievietēm, mieru un drošību un turpmākās rezolūcijas, šajā nolūkā stiprinot sieviešu un meiteņu pilnīgu, līdztiesīgu un reālu un jēgpilnu līdzdalību un līderību konfliktu novēršanā un to risināšanā visā konflikta ciklā. Lai turpinātu pildīt šīs saistības, ES izmantos visas iespējas visos attiecīgajos forumos. ES stingri iebildīs pret jebkādu rīcību vai priekšlikumu, kura mērķis ir graut spēkā esošās starptautiskās saistības un standartus. Ir arvien svarīgāk, lai dzimumu līdztiesība netiktu vēl vairāk apdraudēta un lai ātri tiktu novērstas esošās nepilnības. Šajā sakarā ES saglabās modrību attiecībā uz mēģinājumiem dzēst, mainīt vai nepareizi interpretēt formulējumus, kas saistīti ar dzimumu līdztiesību, sieviešu un meiteņu civēktiesību pilnīgu izmantošanu un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu, kā arī diskrimināciju seksuālās orientācijas un dzimtiskās identitātes dēļ. ES arī saglabās modrību attiecībā uz mēģinājumiem dzēst, mainīt vai nepareizi interpretēt formulējumus, kas saistīti ar seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām (*SRHR*), kā noteikts Eiropas Konsensa par attīstību 34. punktā (sk. nākamo punktu).

33. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības, kā arī pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna risināt jautājumu par **seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām (*SRHR*)**. To paturot prātā, ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES arī uzsver, ka ir nepieciešama vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai visaptverošai informācijai par seksuālo un reproduktīvo veselību, izglītībai, tostarp visaptverošai izglītībai par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumiem.
34. ES savu centienu, kuru mērķis ir panākt dzimumu līdztiesību, centrā izvirzīs visu veidu vardarbības, tostarp **seksuālas un dzimumbalsstītas vardarbības (*SGBV*)**, novēršanu un izskaušanu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, kā arī upuru un cietušo aizsardzību un pārkāpēju sodīšanu. ES sekmēs visu sabiedrību aptverošas pieejas, lai vīriešus un zēnus kā sabiedrotos un ieguvējus iesaistītu centienos izskaust jebkādu dzimumu nevienlīdzību, tostarp pievērsīsies diskriminējošiem likumiem, apkaros dzimumu stereotipus un diskriminējošas sociālās normas. ES arī turpmāk atbalstīs **sieviešu un jauniešu vienlīdzīgu, pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu līdzdalību** visā viņu daudzveidībā un visās sabiedriskās un politiskās dzīves jomās saskaņā ar ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2027. gadam. ES iestāsies par drošu un labvēlīgu vidi pilsoniskās sabiedrības organizācijām un par politisku un finansiālu atbalstu tām, kā arī par minēto atbalstu cilvēktiesību aizstāvēm sievietēm, kuras savā personīgajā vai profesionālajā statusā cenšas aizsargāt un veicināt cilvēktiesības un dzimumu līdztiesību vai piedāvā aizsardzības pakalpojumus sievietēm un meitenēm, kuru tiesības ir pārkāptas.

35. ES atbalsta tiesības uz **uzskatu un vārda brīvību** gan tiešsaistē, gan bezsaistē. ES turpinās aizstāvēt šīs tiesības, pamatojoties uz savām novatoriskajām iniciatīvām un augsta līmeņa standartiem, lai atbalstītu mediju nozari, kas ir plurālistiska, neatkarīga un noturīga pret krīzēm. Tie jo īpaši ietver Eiropas Mediju brīvības aktu, Direktīvu pret *SLAPP* (stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību), Digitālo tirgu aktu un Digitālo pakalpojumu aktu. ES arī turpmāk apņēmīgi atbalstīs mediju brīvību un žurnālistu un mediju darbinieku tiesības strādāt drošos apstākļos, nebaidoties no aizskaršanas, draudiem un vardarbības gan tiešsaistē, gan bezsaistē. Ir arvien svarīgāk izlēmīgi rīkoties, lai nodrošinātu brīvu, neatkarīgu un plurālistisku mediju pastāvēšanu visā pasaulē, kas ir demokrātijas stūrakmens. ES strādās pie tā, lai stiprinātu informācijas integritāti un sabiedrības noturību, tostarp tiesības piekļūt būtiskai, uzticamai un precīzai informācijai. Pilnībā ievērojot starptautiskās cilvēktiesības, ES apkaros dezinformāciju un ārvalstu īstenotas informācijas manipulācijas (*FIMI*) darbības. ES turpinās izmantot visu pieejamo instrumentu klāstu, lai aizsargātu no dezinformācijas darbībām, novērstu tās, atturētu no tām un reaģētu uz tām, jo īpaši ar brīvu un neatkarīgu mediju atbalstu un pievēršot uzmanību kritiskai medijpratībai. Ņemot vērā to, ka visā pasaulē reakcija uz protestiem kļūst arvien nesamērīgāka un vardarbīgāka, ES aizsargās un veicinās tiesības uz **mierīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību**. ES atbalstīs **akadēmisko brīvību** un tādu augstākās izglītības iestāžu autonomiju, kurās var attīstīt un droši apstrīdēt idejas.

36. ES aktīvi atbalstīs un veicinās daudzveidīgu un neatkarīgu **pilsonisko sabiedrību** un dos tai pilnvērtīgas iespējas, iestājoties par tās jēgpilnu iesaisti visos ANO forumos. ES stingri nosodīs jebkāda veida represijas pret **cilvēktiesību aizstāvjiem** un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp tām, kas jebkādā veidā sadarbojas ar ANO. ES pievērsīs uzmanību konkrētajiem riskiem, ar ko saskaras pilsoniskā sabiedrība un cilvēktiesību aizstāvji, tostarp konkrētas kategorijas, kuras bieži vien ir pakļautas diskriminācijai, vardarbībai un aizskaršanai, un tā būs vadošais spēks drošas un labvēlīgas vides veicināšanā šīm personām. ES stingri nosodīs visu veidu **transnacionālās represijas**, aicinot visas valstis ievērot savas starptautiskās saistības cilvēktiesību jomā, nodrošinot, ka tādas personas no citām valstīm, kuras meklē aizsardzību to teritorijā, netiek pakļautas pārrobežu draudiem un mēģinājumiem iejaukties. ES arī būs pret tādiem juridiskiem un administratīviem pasākumiem, kuru dēļ sarūk pilsoniskā telpa, piemēram, pret šķēršļiem NVO reģistrācijai, ierobežojumiem attiecībā uz piekļuvi resursiem, apgrūtinošiem pārbaudes noteikumiem un noslogojošām ziņošanas prasībām.
37. ES turpinās stingri iestāties pret visu veidu **diskrimināciju** un aktīvāk rīkoties, lai to apkarotu, īpašu uzmanību pievēršot daudzējādās un interseksionālās diskriminācijas veidiem, tostarp diskriminācijai dzimuma, rases, etniskās vai sociālās izcelsmes, reliģijas vai ticības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas un dzimtiskās identitātes dēļ. ES atkārtoti pauž apņēmību panākt līdztiesību un nediskriminēšanu, to, ka visas personas var izmantot visu cilvēktiesību un pamatbrīvību klāstu, un to, ka tiek aizsargāti tie, kuri atrodas nelabvēlīgā, neaizsargātā un marginalizētā situācijā. ES konsekventi un konstruktīvi iesaistīsies ar ANO pilnvarotajiem, kuru uzmanības centrā ir vardarbības un visu veidu diskriminācijas apkarošana, un turpinās stingri atbalstīt ANO darbu. ES atkārtoti apstiprinās savu stingro apņemšanos ievērot, aizsargāt un īstenot to, ka LGBTI visas cilvēktiesības var izmantot pilnīgi un vienlīdzīgi, un paudīs dziļas bažas par satraucošo vardarbības, diskriminācijas, naida runas un stigmatizācijas līmeni pret viņiem. ES turpinās stingri nosodīt likumus, politiku un rīcību, kas diskriminē *LGBTI*. ES prioritārā kārtā atbalstīs abpusēji labprātīgu viendzimuma attiecību vispārēju dekriminalizāciju. ES aicinās visā pasaulē izbeigt jebkāda veida vardarbību pret *LGBTI*.

38. Attiecībā uz **digitālajām tehnoloģijām un mākslīgo intelektu** ES atkārtoti apstiprina, ka tādas pašas tiesības, kādas cilvēkiem ir bezsaistē, ir jāaizsargā arī tiešsaistē un saistībā ar digitālajām tehnoloģijām un ka ir vajadzīgi stingri aizsardzības pasākumi, lai garantētu cilvēktiesību aizsardzību. ES aktīvi popularizēs universālas cilvēktiesības un pamatbrīvības, tiesiskumu un demokrātijas principus **digitālajā telpā**. ES turpinās atbalstīt cilvēktiesības balsītu un cilvēkcentrētu pieeju digitālajā jomā, tostarp attiecībā uz **mākslīgo intelektu** un citām jaunām un topošām tehnoloģijām. ES turpinās aicināt visas attiecīgās ieinteresētās puses novērst šo tehnoloģiju radīto kaitējumu, kā arī atturēties no to izmantošanas, ja tās pārkāpj vispārējās cilvēktiesības un pamatbrīvības vai starptautiskās humanitārās tiesības, un ES aicinās visas valstis aizsargāt pilsonisko telpu tiešsaistē un iestāsies par atvērtu, brīvu, iekļaujošu, drošu, globālu, sadarbībspējīgu un aizsargātu internetu ikvienam un aizsargās to, ka tā pamatu nodrošina daudzas ieinteresētās puses. ES iestāsies par privātuma ievērošanu un veicinās tiesības uz privātumu un datu aizsardzību.
39. ES atgādinās savu principiālo nostāju pret **nāvēssodu visos gadījumos un visos apstākļos**. Mēs aicināsim visas valstis, kas piemēro nāvēssodu, to atcelt vai arī saglabāt vai ieviest moratoriju kā pirmo soli ceļā uz atcelšanu, un tās valstis, kas apsver nāvēssoda atjaunošanu, – atturēties no šāda regresīva soļa. ES stingri un nepārprotami nosodīs nāvēssoda piemērošanu, tostarp gadījumos, kad tiek pārkāpti starptautiskie minimālie standarti, stingri atbalstīs attiecīgās ANO rezolūcijas un aicinās nodrošināt, ka tiek aizliegts patvaļīgi atņemt dzīvību, tostarp sodīt ar nāvi bez tiesas sprieduma. ES veicinās Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām otrā fakultatīvā protokola par nāvēssoda atcelšanu turpmāku ratificēšanu.

40. ES turpinās nosodīt visus spīdzināšanas un citas nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai sodīšanas gadījumus neatkarīgi no tā, kur tie notiek, un iestāsies pret patvaļīgiem arestiem un aizturēšanu, kā arī pret piespiedu pazušanu. ES palielinās informētību par to, ka politiskās opozīcijas apspiešanai un pilsoniskās telpas ierobežošanai aizvien biežāk tiek izmantota **spīdzināšana un** cietsirdīga izturēšanās. Tā atkārtoti aicinās plaši ratificēt un efektīvi īstenot ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un tās fakultatīvo protokolu. ES turpinās veicināt Globālo aliansi pret tādu preču tirdzniecību, kuras var izmantot spīdzināšanai, un apsvērs turpmākus pasākumus, lai aizliegtu tādu preču tirdzniecību pasaulē, kurām nav cita praktiska pielietojuma kā vien nāvessods, spīdzināšana vai cita nežēlīga, necilvēcīga vai pazemojoša rīcība vai sodīšana. ES atkārtoti apstiprinās savu nelokāmo apņemšanos panākt progresu **piespiedu pazušanas gadījumu** izskaušanā, pamatojoties uz sasniegumiem, kas gūti pirmajā Pasaules kongresā par piespiedu pazušanu.
41. ES atkārtoti apliecinās savu stingro apņemību veicināt un aizsargāt visu cilvēku tiesības uz **relīģijas vai ticības brīvību** visā pasaulē. ES veicinās un aizsargās ikviena cilvēka tiesības uz reliģiju vai ticību vai tiesības nepiederēt ne pie kādas reliģijas vai ticības, tiesības savu reliģiju vai ticību mainīt vai arī praktizēt to gan vienatnē, gan kopā ar citiem, publiski vai privāti. ES nosodīs diskrimināciju, neiecietību, vardarbību un vajāšanu reliģijas vai ticības dēļ un noraidīs jebkāda veida kūdīšanu uz reliģisko naidu. ES turpinās veicināt reliģiskās iecietības kultūru, cieņu pret daudzveidību un savstarpēju sapratni, kā arī veicinās dialogu starp dažādām konfesijām un kultūrām, kas ir būtiski instrumenti miermīlīgai līdzāspastāvēšanai.

42. Pēc Starptautiskās konvencijas par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu (*ICERD*) 60. gadadienas atzīmēšanas ES turpinās konstruktīvi iesaistīties visās iniciatīvās, kas saistītas ar cīņu pret jebkāda veida **rasismu**, rasu diskrimināciju, ksenofobiju un ar to saistīto neiecietību visā pasaulē. Tajā pašā laikā ES atgādinās savu ilgstošo nostāju par nepieciešamību nodrošināt *ICERD* vispārēju ratifikāciju un pilnīgu un efektīvu īstenošanu, kā arī par nepieciešamību īstenot Durbanas deklarāciju un rīcības programmu un vienkāršot un racionalizēt tās turpmāko pasākumu mehānismus. ES turpinās jēgpilni iesaistīties sarunās par projektu ANO Deklarācijai par afrikāņu izcelsmes cilvēku cilvēktiesību ievērošanu, aizsardzību un īstenošanu. ES atkārtoti apstiprina savu apņemšanos apkarot rasismu, tostarp izmantojot ES rasisma apkarošanas stratēģiju (2026–2030).
43. ES atkārtoti apstiprina apņemšanos visā savā ārējā darbībā veicināt un integrēt personu ar invaliditāti tiesības, tostarp izmantojot gaidāmo iniciatīvu “Personu ar invaliditāti tiesību stratēģijas līdz 2030. gadam uzlabošana”. Mēs pastiprināsim centienus nodrošināt, ka visas personas ar invaliditāti var izmantot savas tiesības vienlīdzīgi ar citiem, tostarp bruņotu konfliktu un citu humanitāro krīžu situācijās, un ka tās pilnīgi, efektīvi un jēgpilni piedalās un ir iekļautas visos sociālās, kultūras, izglītības, ekonomiskās, pilsoniskās un politiskās dzīves aspektos, tostarp veicinot viņu iespējas un līderību. ES atkārtoti apstiprina atbalstu ANO Invaliditātes iekļaušanas stratēģijai un atbalsta ANO ģenerālsekretāra ieteikumus attiecībā uz tās īstenošanu.
44. ES turpinās aicināt visas valstis ievērot, aizsargāt un īstenot visu to personu tiesības, kas pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām **minoritātēm**, tostarp visos attiecīgajos forumos. ES veicinās šo personu tiesības efektīvi piedalīties kultūras, reliģijas, sociālajā, ekonomiskajā un sabiedriskajā dzīvē. ES iestāsies pret visu veidu kūdīšanu uz vardarbību vai naidu un pret naida runu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, vienlaikus saglabājot tiesības uz uzskatu un vārda brīvību.

45. ES turpinās aizstāvēt **bērna tiesības**, par prioritāti nosakot bērnu aizsardzību pret visu veidu vardarbību, tostarp digitālajā vidē, un veicinot vispārēju piekļuvi kvalitatīvai, iekļaujošai un drošai izglītībai, samazinot bērnu nabadzību un nevienlīdzību starp bērniem. ES turpinās pievērst īpašu uzmanību bruņota konflikta skartiem un pēckonflikta situācijās esošiem bērniem, uzlabojot koordināciju ar ANO mehānismiem saskaņā ar ES pamatnostādnēm par bērniem un bruņotiem konfliktiem. ES turpinās darbu, lai izskaustu visu veidu diskrimināciju pret bērniem.
46. ES turpinās veicināt to, lai **vecāka gadagājuma cilvēki** varētu pilnībā izmantot visas cilvēktiesības, nodrošinot viņu līdzdalību visās dzīves jomās, un apkarotu eidzismu, diskrimināciju vecuma dēļ un visu veidu vardarbību. ES strādās pie tā, lai novērstu aizsardzības nepilnības un veicinātu starptautisko standartu efektīvu īstenošanu šajā sakarā, vienlaikus sadarbojoties ar attiecīgajām ANO struktūrām.
47. ES atkārtoti apliecina stingro apņemšanos ievērot, aizsargāt un īstenot visas ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības (**ESKT**), tostarp tiesības uz izglītību, pārtiku, veselību, sociālo nodrošinājumu, pienācīgu mājokli un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, un atbalstīt attiecīgas iniciatīvas šajā sakarā. Tā aktīvi iesaistīsies diskusijās par cilvēktiesību ekonomiku. Tā turpinās atbalstīt vispārēju piekļuvi drošam, pietiekamam un cenas ziņā pieejamam dzeramajam ūdenim, sanitārijai un higiēnai un uzsvērt cilvēktiesību dimensiju minētajās jomās. ES turpinās veicināt kultūras tiesības un kultūras mantojuma aizsardzību.

48. ES turpinās sadarbīties ar *OHCHR* un ANO **Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību** jautājumu darba grupu, lai veicinātu ANO Vadošo principu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām (*UNGP*) īstenošanu visā pasaulē. ES tiesību akti par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un cīņu pret piespiedu darbu ir svarīgs pamats konstruktīvai ES iesaistei ANO, tostarp attiecībā uz konsensā balstītu juridiski saistošu instrumentu par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām. Lai uzlabotu cietušo aizsardzību un radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē, ir svarīgi censties panākt plašu starpreģionālu konsensu starp ANO dalībvalstīm. ES turpinās atbalstīt valstu rīcības plānu pieņemšanu dalībvalstīs un partnervalstīs un turpinās strādāt pie visaptverošas ES sistēmas izstrādes *UNGP* īstenošanai. Tā arī konstruktīvi iesaistīsies ANO darba grupā par starptautiska tiesiskā regulējuma izstrādi attiecībā uz privāto militāro un drošības uzņēmumu darbībām.
49. Atzīstot **klimata pārmaiņu**, bioloģiskās daudzveidības zuduma, vides degradācijas un piesārņojuma ietekmi uz pašreizējo un nākamo paaudžu cilvēktiesībām, ES turpinās iesaistīties cilvēktiesībās balstītas pieejas veicināšanā nolūkā stiprināt centienus mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām. ES atgādinās par valstu kā atbildīgo pušu pienākumiem šajā sakarā un pievērsīsies tiem tiesību subjektiem, kuri ir vismazāk aizsargāti pret planētas trīskāršās krīzes sekām. Šajā sakarā ES popularizēs ar vidi saistīto cilvēktiesību un pirmiedzīvotāju cilvēktiesību aizstāvju svarīgo lomu un atbalstīs pasākumus viņu aizsardzībai. ES aktīvi iesaistīsies diskusijās par to, kā veicināt cilvēktiesības uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi, arī ņemot vērā Starptautiskās Tiesas 2025. gada jūlija konsultatīvo atzinumu. Tā iestāsies par to, lai drosmīgie un steidzami pasākumi, kas vajadzīgi zaļās pārkārtošanās ietvaros, būtu taisnīgi un iekļaujoši.

50. ES turpinās veicināt **pirmiedzīvotāju tautu** tiesības, kā izklāstīts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām un starptautiskajās tiesībās cilvēktiesību jomā, un šajā sakarā aktīvi iesaistīsies visos attiecīgajos forumos, kuros tiek apspriestas pirmiedzīvotāju tautu tiesības. ES turpinās aktīvi iesaistīties visos centienos pastiprināt pirmiedzīvotāju tautu pārstāvju un iestāžu pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu dalību visās attiecīgajās ANO sanāksmēs attiecībā uz jautājumiem, kas tos skar. ES uzsvērs, cik svarīgi ir aizsargāt pirmiedzīvotāju cilvēktiesību aizstāvjus, tostarp saistībā ar zemi un dabas resursiem un vides aizsardzību, bioloģisko daudzveidību un klimatu, un nodrošināt, ka viņi var sekmēt cilvēktiesības, nebaidoties no represijām. ES atgādinās par pirmiedzīvotāju tautu īpašo neaizsargātību klimata pārmaiņu kontekstā. ES arī veicinās pirmiedzīvotāju sieviešu vienlīdzīgu, pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu līdzdalību un līderību. ES uzsvērs, cik svarīgi ir pirmiedzīvotāju bērnus nodrošināt ar piekļuvi izglītībai viņu valodā un kultūras vidē.
51. ES atgādinās, ka **tiesības uz attīstību** sakņojas visu cilvēktiesību universālajā, nedalāmajā, savstarpēji saistītajā, savstarpēji atkarīgajā un savstarpēji pastiprinošajā būtībā, kurā indivīdi ir galvenie attīstības dalībnieki, virzītājspēki un labuma guvēji un valstis ir galvenās atbildīgās par visu cilvēktiesību ievērošanu, aizsardzību un īstenošanu saskaņā ar to saistībām, kuras izriet no starptautiskajām cilvēktiesībām. ES atgādinās par savu atrunu attiecībā uz juridiski saistoša instrumenta projektu par tiesībām uz attīstību vai attiecībā uz jebkādam pieejām, kuras varētu apdraudēt valstu saistību izpildi cilvēktiesību jomā, tiesības uz attīstību nostādot augstāk par citām cilvēktiesībām vai piešķirot šādas tiesības valstīm. ES arī atgādina par valstu kā galveno atbildīgo pušu pienākumu pilnībā īstenot visas cilvēktiesības. ES turpinās iestāties pret jebkādu pāragru vai nelīdzsvarotu procesu, iestāties par pārredzamu, iekļaujošu un uz konsensu balstītu pieeju un uzstāt uz pilnīgu saskaņotību ar starptautiskajām cilvēktiesībām. ES turpinās konstruktīvi iesaistīties starptautiskos forumos gan attiecībā uz procesu, gan būtību, neskarot savu galīgo nostāju.

52. ES turpinās pastiprināt rīcību, lai uzturētu starptautiskās tiesības un veicinātu un aizsargātu cilvēktiesības attiecībā uz visiem **bēgļiem, iekšzemē pārvietotām personām un migrantiem**, jo īpaši pamattiesības meklēt patvērumu un neizraidīšanas principu, un īpašu uzmanību pievērst personām neaizsargātās situācijās. ES turpinās iestāties par cilvēktiesības balstītu pieeju sadarbībai migrācijas jomā un to īstenot. ES turpinās piedāvāt iespējas likumīgiem migrācijas ceļiem saskaņā ar valstu kompetencēm. ES aicinās visas valstis novērst un apkarot **cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu**, tostarp Globālās alianses migrantu kontrabandas apkarošanai satvarā. ES atkārtoti apstiprina savu apņemšanos risināt neatbilstīgas migrācijas problēmas un apkarot migrantu instrumentalizāciju politiskiem mērķiem, pilnībā ievērojot cilvēktiesības un starptautiskās tiesības. ES neļaus nevienai valstij ļaunprātīgi izmantot ES vērtības, tostarp tiesības meklēt patvērumu.
53. ES aicinās visas valstis nodrošināt, lai **reaģēšana uz terorismu un organizēto noziedzību**, tostarp izmeklēšana un kriminālvajāšana, notiktu pilnīgā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, galveno uzmanību pievēršot cietušo tiesībām. Cīņa pret terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu nedrīkst pārkāpt starptautiskās tiesības, tostarp cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības, un to nedrīkst instrumentalizēt šim nolūkam.
-